

การปฏิบัติงานบริการชุมชนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียง

นางพูลสุข มาลาทอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารพัดศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

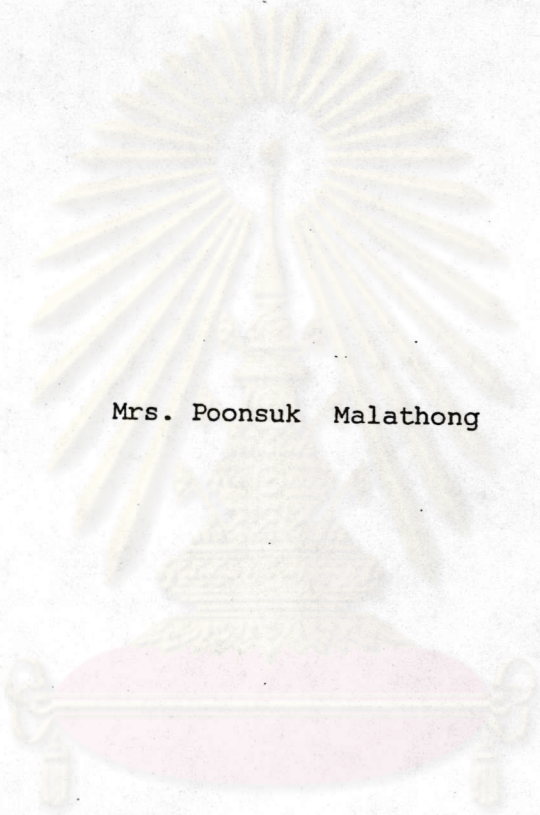
ISBN 974-569-175-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012121

I16728403

Community Service Performance of Instructors of
Higher education institutions in Eastern Region

Mrs. Poonsuk Malathong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Foundations of Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การปฏิบัติงานบริการชุมชนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
ภาคตะวันออก

โดย

นางพูนสุข มาลาทอง

ภาควิชา

สารพัดศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รัชพลเมือง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การปฏิบัติงานบริการชุมชนของอาจารย์ในสถานับนอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียง
ชื่อ	นางพูลสุข มาลาทอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน
ภาควิชา	สาธิตศึกษา
ปีการศึกษา	2529

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานบริการชุมชน เหตุผล และปัญหาในการปฏิบัติงานบริการชุมชนของอาจารย์ในสถานับนอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา อาจารย์วิทยาลัยราไพพรรณี จันทบุรี อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา บางพระ ชลบุรี อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ชลบุรี จำนวน 247 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับงานบริการชุมชน จำนวน 6 ตอน

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. จากการศึกษารูปแบบการปฏิบัติงานบริการชุมชน 11 แบบ พบว่า อาจารย์ในสถานับนอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงจกแสดงนิทรรศการทางวิชาการเป็นอันดับแรก อันดับที่สอง สอนและอบรมทางวิชาการแก่ข้าราชการและประชาชนทั่วไป อันดับสามช่วยเหลืองานของสมาคมต่าง ๆ

2. เหตุผลในการปฏิบัติงานบริการชุมชน พบว่า อาจารย์ปฏิบัติงานบริการชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานับนกับประชาชนเป็นอันดับแรก อันดับที่สอง

สำคัญกว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติหรือรับผิดชอบ อันที่สาม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่แก่ตนเอง

3. เนื้อหาความรู้ในงานบริการชุมชน พบว่า อาจารย์ให้ความรู้ด้านการศึกษาและวัฒนธรรมเป็นอันดับแรก อันดับที่สอง ด้านการเมือง อันดับที่สาม ด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม

4. ความคิดเห็นค่านางานบริการชุมชน พบว่า อาจารย์มีความเห็นว่าควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในงานบริการชุมชนอย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นอันดับแรก อันดับที่สอง สถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้บริการความรู้แก่ประชาชนในบริเวณใกล้เคียง อันดับที่สาม ควรเชิญประชาชนที่มีความรู้ความสามารถด้านใดด้านหนึ่งบรรยายให้อาจารย์หรือนิสิตฟัง

5. ปัญหาในการปฏิบัติงานบริการชุมชน พบว่า อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบปัญหาด้านการบริหาร คานบุคลากร คานงบประมาณ และปัญหาทั่วไปไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ความคิดเห็นค่านางานบริการชุมชน พบว่า อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นค่านางานบริการชุมชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Community Service Performance of Instructors of
Higher education institutions in Eastern
Region

Name Mrs. Poonsuk Malathong

Thesis Advisor Chumpol Poolpatarachewin, Ph.D.

Department Foundations of Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

Purpose of the Study

The purpose of this research was to study the performance, reason and problems of instructors in Eastern region higher education institutions on community services.

Procedures

The subjects were 247 instructors randomly selected from 4 Eastern higher education institutions : Chachoengsao Teachers' College; Rumpaipun Teachers' College, Chantaburi; Technology and Vocational Education, Bangphra, Chonburi and Srinakharinwirot University, Bangsaen, Chonburi. The instrument used in this study was a questionnaire which consisted of 6 parts. The data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation and one-way Analysis of Variance.

Findings

1. Patterns of Community Service Performance, It was reported that instructors in the Eastern Region Higher Education Institutions organized an academic exhibition as their first priority, educational teaching and training to officials and people in general was their second priority, and assisting activities at various associations was their third priority.

2. Reasons for performing community service. It was reported that instructors performing activities in the community service aimed at creating better understanding between the institution and the public as their first priority, and the second priority was their sense of duty or responsibility and the third priority was to gain experiences for themselves.

3. Substance of knowledge given in community service. It was reported that instructors offered knowledge of education and culture the most politics was the second, and public health and environment as their third priority.

4. Ideas as to the community service. Students should be given the right opportunity to participate was reported as instructors' first priority, the second priority was that Eastern Region Higher Education Institutions should educate people in the neighbouring areas, and the third priority was to invite educated and capable people specializing in a particular field to give lectures to the instructors and the students.

5. The problems of the services encountered by the instructors were these concerning administration, personnel and budget. However, there were no statistical significant differences between the problems.

6. There were no statistical significant differences concerning the services perceived by the instructors.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. จุมพล บุญกัทรชิวิน อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินดารัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ทุงคสวัสดิ์ อาจารย์ ดร. ประกอบ คูปรัตน์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อให้แบบสอบถามครอบคลุมในด้านการปฏิบัติงานบริการชุมชน

อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน ณ ที่นี้ด้วย

พูลสุข มาลาทอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย...	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ...	ฉ
กิตติกรรมประกาศ...	ฉ
รายการตารางประกอบ...	ฎ
 บทที่	
1 บทนำ...	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา...	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย ...	6
ขอบเขตของการวิจัย...	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย. ...	8
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย...	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง...	10
งานบริการชุมชน...	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ...	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย. ...	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง...	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ...	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล...	42
การวิเคราะห์ข้อมูล ...	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล...	45
สถานภาพของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม. ...	46
รูปแบบการปฏิบัติงานบริการชุมชน...	49

	เหตุผลของอาจารย์ที่ปฏิบัติงานบริการชุมชน.	52
	ประเภทงานบริการชุมชน	54
	ปัญหางานบริการชุมชน	66
	ความคิดเห็นค่านางานบริการชุมชน	74
	เปรียบเทียบปัญหางานบริการชุมชน....	78
	เปรียบเทียบความคิดเห็นค่านางานบริการชุมชน....	82
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ....	83
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..	83
	วิธีดำเนินการวิจัย....	83
	สรุปผลการวิจัย.	84
	อภิปรายผลการวิจัย..	96
	ข้อเสนอแนะ....	105
	บรรณานุกรม.	107
	ภาคผนวก....	114
	ประวัติผู้เขียน	125

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง...	40
2	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา...	43
3	สถานการณ์ของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม...	46
4	รูปแบบการปฏิบัติงานบริการชุมชน...	49
5	เหตุผลในการปฏิบัติงานบริการชุมชน...	52
6	การปฏิบัติงานบริการชุมชนด้าน การเมือง...	54
7	การปฏิบัติงานบริการชุมชนด้าน เศรษฐกิจ...	56
8	การปฏิบัติงานบริการชุมชนด้าน การเกษตร...	58
9	การปฏิบัติงานบริการชุมชนด้าน การศึกษาและวัฒนธรรม...	60
10	การปฏิบัติงานบริการชุมชนด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม...	62
11	การปฏิบัติงานบริการชุมชนในค่านต่าง ๆ...	64
12	ปัญหางานบริการชุมชนด้านการบริหาร...	66
13	ปัญหางานบริการชุมชนด้านบุคลากร...	68
14	ปัญหางานบริการชุมชนด้านงบประมาณ...	70
15	ปัญหาทั่วไปในการปฏิบัติงานบริการชุมชน...	72
16	ความคิดเห็นงานบริการชุมชน...	74
17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหางานบริการชุมชนด้านการบริหาร...	78
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหางานบริการชุมชนด้านบุคลากร...	79
19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหางานบริการชุมชนด้านงบประมาณ...	80
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหาทั่วไปในการปฏิบัติงานบริการชุมชน	81
21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นงานบริการชุมชน	82